

Doetinchem, 26 mei 2016

Vijfde wijziging gemeenschappelijke regeling
GGD Noord- en Oost-Gelderland

Voorstel:

het college van burgemeester en wethouders toestemming verlenen om in te stemmen met de vijfde wijziging van de samenwerkingsregeling GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG).

Kader

De gemeente Doetinchem maakt via een gemeenschappelijke regeling deel uit van de GGD Noord- en Oost-Gelderland. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd te besluiten over een wijziging van de samenwerkingsregeling, maar heeft hiervoor wel toestemming van de raad nodig. Deze toestemming kunt u weigeren als sprake is van 'strijd met de wet' of 'strijd met het algemeen belang'.

Aanleiding

De samenwerkingsregeling GGD NOG moet worden aangepast. De wijziging is noodzakelijk in verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr 2015). De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) verzoekt daarnaast enkele standaardbepalingen over financiële aansprakelijkheid op te nemen. De wijziging is wenselijk vanuit de behoefte van gemeenten om meer sturing te kunnen geven aan de GGD en tot slot om de vrijstellingsprocedure te regelen voor gemeenten die straks geen jeugdgezondheidszorg meer willen afnemen van de GGD. Dit geldt ten minste voor de gemeente Apeldoorn.

Planning

De besluitvorming bij gemeenten is gepland in mei-juni 2016. De colleges van b&w beslissen over de wijziging. Hiervoor hebben zij toestemming nodig van hun raad. De wijziging is tot stand gekomen, wanneer hiertoe is besloten door:

- de colleges van ten minste 2/3 van de gemeenten (d.w.z. 15 gemeenten)
- die samen 2/3 van de stemmen in het algemeen bestuur vertegenwoordigen.

Dit wordt vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 7 juli 2016.

Kern

De Samenwerkingsregeling zal de 'Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheids Dienst NOG 2016' gaan heten. PROOF adviseurs heeft in dit proces juridische adviezen uitgebracht over de taakindeling, sturingsmodellen, adviescommissies en de conceptversies van wijziging van de regeling.

Inhoudelijk

De Wgr eist dat duidelijk is welk belang wordt gediend. De Gemeenschappelijke Regeling (GR) 2016 noemt niet alleen als belang de wettelijke taak van de GGD (gezondheidsbevordering en bescherming) maar ook de gerelateerde taak 'maatschappelijke zorg en welzijn'.

Artikel 4 - De GR gaat uit van de indeling van de zogenaamde ABCD taken:

A: wettelijke GGD-taken (inwonerbijdrage)

B: wettelijke gemeentelijke taken

C: autonome gemeentelijke taken

D: externe taken die de GGD uitvoert in opdracht van derden.

Doetinchem, 26 mei 2016

Het algemeen bestuur heeft ervoor gekozen dat alle 22 colleges de jeugdgezondheidszorg aan de GGD overdragen in de gemeenschappelijke regeling als zogenaamde B1-taak, vergoed uit de inwonerbijdrage.

- Voor de GR is het alleen van belang om A en B1 op te nemen. Namelijk die taken die bij de GGD zijn belegd, vanuit de inwonerbijdrage worden gefinancierd en dus gezamenlijk geregeld moeten worden.
- De GR stelt verder dat als een gemeente andere GGD-diensten wenst af te nemen een modeldienstverleningovereenkomst kan worden afgesloten (B2- en C-taken).
- De GGD kan zelfstandig diensten voor derden uitvoeren (D-taken). Het is voor gemeenten van belang dat de omvang niet hoger wordt dan 20%. Wanneer dat het geval is, kunnen wij onze taken niet meer via inbesteding bij de GGD beleggen en gaat de noodzaak van een aanbestedings-procedure spelen. Vooralsnog is dit percentage lager dan 20%.

De vijfde wijziging van de GR regelt de *vrijstellingprocedure* wanneer een gemeente geen jeugdgezondheidszorg meer wil afnemen van de GGD. Randvoorwaarde is volgens artikel 4.5 dat de achterblijvende gemeenten niet met een financieel nadeel worden geconfronteerd. Het is ook van belang te zorgen dat bij vrijstelling de organisatie de tijd krijgt voor een aanpassing van de bedrijfsvoering. Daarom kan vrijstelling ook maar één keer per twee jaar en dus voor het eerst in 2017. De opzegtermijn is één jaar, zodat het besluit feitelijk per 1-1-2019 wordt uitgevoerd. Een overgangsbepaling (artikel 31) biedt ruimte voor gemeenten die per 1-1-2017 de jeugdgezondheidszorg niet meer door de GGD willen laten uitvoeren. De besluitvorming moet dan vóór 1 oktober 2016 zijn afgerond. Alleen de gemeente Apeldoorn heeft tot op heden meegedeeld dat zij dit van plan is.

NB Van oudsher staat 'jeugdgezondheidszorg' in de GGD-regeling niet gespecificeerd naar jeugdgezondheidszorg voor 4-18-jarigen, al voert de thuiszorg in deze regio de JGZ voor 0-4-jarigen uit. Een mogelijke oplossing is om in de regeling per gemeente op te nemen welk onderdeel van jeugdgezondheidszorg de gemeenten overdragen aan GGD. Dit heeft echter het gevolg dat een wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig is, als een college de JGZ voor 0-4-jarigen door de GGD wil laten uitvoeren. Het AB geeft de voorkeur aan de variant waarbij het college een pro forma besluit neemt dat zij de bestaande situatie willen bestendigen en de jeugdgezondheidszorg voor 0-4-jarigen niet door de GGD willen laten uitvoeren. Dat laat ruimte voor de toekomst.

De gevolgen van artikel 4 voor de bevoegdheden zijn uit gewerkt in artikel 5. Dat betekent onder andere dat bij een vrijstelling voor de uitvoering van de taak jeugdgezondheidszorg ook de betreffende bevoegdheden teruggaan naar het betrokken college. Het regelt ook de beweegruimte van de GGD die, bij 2/3 van de stemmen van het AB, deel kan nemen aan stichtingen of er zelf één kan oprichten. (Dat laatste zal niet snel het geval zijn). Het creëert een beweegruimte die in deze veranderende tijden in de samenwerking met derden handig of noodzakelijk kan zijn.

Artikelen 13 en 14. De gewijzigde Wgr biedt de mogelijkheid om *adviescommissies en bestuurscommissies* in te stellen. Dit hoeft niet in deze GR te worden geregeld. Artikelen 13 en 14 echter regelen wel de goede afstemming van een dergelijke commissie met het dagelijks bestuur. Een bestuurscommissie heeft verregaande bevoegdheden, waardoor wordt voorgesteld om deze door het AB (2/3 meerderheid) te laten instellen. De discussie over welk sturingsmodel het meest geschikt is om meer grip op de GGD te krijgen, loopt nog.

Doetinchem, 26 mei 2016

Artikelen 24 en 25 regelen de *toetreding en de uittreding van een gemeente*. Daar is alleen sprake van bij een wetswijziging of een gemeentelijke herindeling aangezien wij als gemeenten verplicht zijn de GGD in stand te houden en samen te werken op het niveau van de veiligheidsregio.

Een deel van de artikelen uit de huidige samenwerkingsregeling komt te vervallen aangezien deze zijn geregeld in de Wgr of andere wetten (Archiefwet, Gemeentewet).

Risico

De wijziging van de samenwerkingsregeling is uitgebreid voorbereid. De belangrijkste reden daarvoor is de verbondenheid aan de Dialoog 'integrale jeugdgezondheidszorg'. De huidige vrijstellingsprocedure is daarvan het resultaat. De artikelen 4.5 en 4.6 regelen dat de achterblijvende gemeenten geen financieel nadeel ondervinden.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

dr. J.M.E. Traag

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over vijfde wijziging Gemeenschappelijke Regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen om in te stemmen met de vijfde wijziging van de samenwerkingsregeling GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG).

Aldus besloten in zijn vergadering van 2 juni 2016,

, griffier

, voorzitter